

ХАГ – Бивши официри Војске Републике Српске Вујадин Поповић и Љубиша Беара осуђени су пред Хашким трибуналом због геноцида у Сребреници на доживотне затворске казне, а Драго Николић на 35 година затвора.

Љубомир Боровчанин, који је у јулу 1995. године био заменик команданта специјалне полицијске бригаде, осуђен је због злочина против човечности и кршења закона и обичаја ратовања у источној Босни на 17 година затвора, а бивши официр ВРС Винко Пандуревић на 13 година затвора.

Боровчанин и Пандуревић су ослобођени оптужбе за геноцид.

Због злочина против човечности и кршења закона и обичаја ратовања, официр ВРС Радивоје Милетић је осуђен на 19 година затвора, а Милан Гверо на пет година. Оптужница их није теретила за геноцид.

Претресно веће Трибунала веће је закључило да су се у јулу 1995. године у источној Босни одвијала два удружена злочиначка подухвата - убијање војно способних муслиманских мушкараца из Сребренице и присилно премештање бошњачког становништва из подручја Сребренице и Жепа.

Догађаји у енклавама Сребреница и Жепа „нечувени су по обиму и бруталности”, не само у контексту ратова у бившој Југославији, већ и у контексту људске историје, оценило је судско веће и додало да је идентификовано најмање 5.336 људи који су убијени у данима после пада Сребренице, али да би број убијених могао бити чак 7.826.

„Размере и природа операције убијања, са огромним бројем убистава, систематски и организовани начин на који је убијање спроведено, циљани и беспштедни прогон жртава и јасна намера да се елиминише сваки муслимански мушкарац који је заробљен или се предао доказују, ван сваке сумње, да је то био геноцид”, закључиле су судије.

У образложењу пресуде је наведено да је ВРС у тим областима починила злочине геноцида, истребљења, убиства, присилног премештања, прогона, терорисање цивила и окрутног и нечовечног поступања, али да нема доказа да је било елемената депортације.

Масовни и систематски напад на цивилно становништво у областима Сребренице и Жепе почео је, према речима судија, када је тадашњи председник РС Радован Караџић у марту 1995. године издао директиву о плану за напад на заштићене зоне УН, чији је циљ био да се цивили присиле да напусти енклаве, а Дрински корпус ВРС да створи неподношљиве услове за останак становништва.

Судско веће је прогласило кривим Поповића, који је у јулу 1995. био потпуковник ВРС и начелник за безбедност Дринског корпуса, и Беару, начелника за безбедност главног штаба и пуковника ВРС, због геноцида, истребљења, убиства и прогона.

„Поповићево учешће у свим аспектима плана показује да не само што је знао за намере за уништавање (муслиманских мушкараца), већ је делио те намере”, оцениле су судије, док су за Беару закључиле да је био „покретачка снага убилачког подухвата”.

Николић, начелник безбедности Зворничке бригаде, проглашен је кривим због помагања и подстицања на геноцид, истребљење, убиство и прогон. Судије су закључиле да није имао геноцидну намеру, али да је учествовао у злочину и знао за геноцидне намере других.

Боровчанин, заменик команданта специјалне полицијске бригаде, проглашен је кривим због помагања и подстицања на истребљење, убиство, прогон и присилно премештање.

Судско веће је саопштило да нема доказа да је био упознат с планом за масовно убијање и пресељење становништва, или да је имао такве намере, као и да је повукао своје људе из Кравице када је видео лешеве побијених, али да није заштитио преостале заробљенике нити је казнио починиоце злочина.

Милетић, начелник одељења за оперативне послове, проглашен је кривим за прогон и присилно премештање, Гверо, помоћник команданта за морална, легална и верска питања, за прогон и нечовечна дела, а ослобођен је оптужбе за убиство и депортацију.

Пандуревић, командант Зворничке бригаде, проглашен је кривим за помагање и подстицање на убиство, прогон и нечовечна дела, а ослобођен је оптужбе за геноцид, истребљење и депортацију.

Судије су напоменуле да је Пандуревић 16. јула, кршећи наређење надређених, отворио коридор како би колона од неколико хиљада муслимана прешла на територију под контролом Армије БиХ.

Ово суђење је највеће које је до сада вођено пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију.

Процес против седморице људи почео је 21. августа 2006, а завршен 15. септембра 2009. године.

(Танјуг)